

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 03-02-2021
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPAMLA
Sagsnr.: 2100971
Dok. nr.: 1580791

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 11. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 599 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares af sundhedsministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sikandar Siddique (UFG).

Spørgsmål nr. 599:

”Voksne udviklingshæmmede borgere på institutioner og bosteder har siden marts 2020 levet under cirka samme restriktive og isolerede forhold som alle øvrige plejehjemsbeboere. De har været afskåret fra omverdenen, deres familier, sociale relationer og på grund af restriktioner og nedlukning fra deres dags- og aktivitetstilbud. Disse store forandringer i hverdagen, mange medarbejders anvendelse af mundbind og Covid-19-afstandsrestriktionerne og stor udskiftning af medarbejdere og omfattende brug af vikarer har for mange udviklingshæmmede skabt stor frustration. Trods coronasituationen er den tætte fysiske kontakt med medarbejderne en nødvendig del af hverdagen for mange udviklingshæmmede borgere, som hver eneste dag risikerer, at en medarbejder eller en udviklingshæmmede borger i aflastning m.v. tager smitten med ind på bostedet. Hvilken offentlig instans har ansvar for og fører tilsyn med, at institutionernes medarbejdere og øvrige udefrakommende instrueres i, tildeles ressourcer til og muligheder for, at bosteder og institutioner for udviklingshæmmede kan efterleve de nationale Covid-19-smitterestriktioner? Er det ministerens opfattelse, at der føres tilsyn med, at institutioner og bosteder for udviklingshæmmede borgere efterlever de nationale Covid-19-smitterestriktioner og tildeles nødvendige ressourcer til det?”

Svar:

Til at svare på spørgsmålet har jeg anmodet om bidrag fra Social- og Ældreministeriet, som oplyser:

”Socialtilsynet har ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med de tilbud, som er omfattet af lov om socialtilsyn § 4, stk. 1. Det omfatter bl.a. botilbud til udviklingshæmmede, hvorimod aktivitets- og samværstilbud som udgangspunkt ikke er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn. Socialtilsynet ser i den forbindelse bl.a. på personalegennemstrømning, personalets kompetencer og borgernes trivsel i tilbuddet og i de fysiske rammer.

Social- og Ældreministeriet har under COVID-19 opfordret socialtilsynet samt de kommuner og regioner, som fører driftsorienteret tilsyn med de enkelte tilbud, om at have fokus på tilbuddenes generelle administration af de fastsatte restriktioner.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at besøgsrestriktionerne på socialområdet i en stor del af perioden under Covid-19 har været lagt ud til den lokale ledelse på det enkelte sociale tilbud med henblik på at give mulighed for at foretage en konkret vurdering af de enkelte borgeres og målgruppers risikoprofiler og udsathed, hvilket det stadig i høj grad er. Derudover har det i hele perioden været muligt for borgerne på de

sociale tilbud at tage på besøg uden for det enkelte tilbud. Siden efteråret 2020 har de generelt fastsatte besøgsrestriktioner og besøgsforbud på sociale tilbud derudover været differentieret ud fra smittetrykket i den enkelte kommune og gælder kun for tilbud med borgere i risikogruppen.”

I arbejdet med at mindske COVID-19 smitte er der blevet oprettet et sektorpartnerskab på socialområdet. I regi af dette har Socialstyrelsen udarbejdet retningslinjer for håndtering af COVID-19 på socialområdet, som er koordineret med Sundhedsstyrelsen og opdateres løbende. Om disse oplyser Social- og Ældreministeriet:

”Retningslinjerne anbefaler bl.a., at medarbejdere skaber tryghed for den enkelte borger og tilrettelægger aktiviteter ud fra den enkelte borgers behov og risikosituation. Det anbefales i den forbindelse, at medarbejderne indgår i dialog med den enkelte borger om, hvad der skaber trivsel og tryghed. Derudover indeholder retningslinjerne bl.a. vejledning om håndtering af borgere med smitte eller mistanke herom samt generel vejledning om brug af værnemidler m.v.”

Derudover er der en række andre initiativer, hvis hensigt er at reducere COVID-19 smitten på bl.a. socialområdet. Sundhedsstyrelsen anbefaler test af borgere med symptomer forenelig med COVID-19, test af nære kontakter til smittede og test af beboere og medarbejdere på bl.a. sociale institutioner og botilbud i forbindelse med håndtering af udbrud med COVID-19 smitte. Derudover er der netop iværksat et initiativ om at tilbyde hurtigst til personale på sociale tilbud, hvor der bor eller opholder sig særligt udsatte mennesker. Denne screening er et ekstra tiltag for at identificere og bremse smittekæder som et supplement til andre smitteforebyggende forholdsregler. Kommunerne er netop nu i gang med at tilrettelægge initiativet, som vil blive rullet ud over den kommende tid.

Hertil kan jeg også nævne, at vaccinationsprocessen er i fuld gang i Danmark. Mennesker med udviklingshæmning er dog en bred gruppe, så det er ikke muligt at svare på, hvilken vaccinationsgruppe mennesker med udviklingshæmning bredt set tilhører. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens meddelelse af 9. januar 2021, at vaccinegruppe 5 også omfatter mennesker, der udover somatiske sygdomme/tilstande, også har psykiatriske lidelser og/eller kognitive funktionsnedsættelser. Det er kendetegnende, at en del af målgruppen vil være tilknyttet botilbud og derigennem kan identificeres og vaccineres sikkert og effektivt.

Det er min opfattelse, at socialtilsynet løbende har været opmærksomme på de sociale tilbuds håndtering af COVID-19, herunder særligt ift. borgernes trivsel.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Anders Mose Lauridsen